

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 80 Lei. Negyed évre — — — 20 Lei.
Fél évre — — — 40 „ Egyes szám ára — — — 2 „
Nyilttér soronként 5 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendőek. Kéziratok nem adóznak vissza.
Hirdetések árszabálya szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Szászváros modern, fejlődő város lesz.

Nagymultu városunk immár felocsudott abból a maradiságból, amely a faluvá süllyedés lejtőjére juttatta s a legenergikusabb módon oldja meg évtizedeken át szóval agyoncsépett, elhanyagolt, de fejlődését szolgáló feladatait.

Városunk vezetősége elhatározta s a felsőbb fórumok jóváhagyását is kieszközölte, hogy egy modern városházát épít, amelybe az összes városi, járási és állami hivatalok elhelyezést nyernek.

Építeni fog egy, a mai kor igényeinek megfelelő kórházat, amely modernül felszerelve szegényeket ingyen, módosakat megfelelő díjért fog gyógykezelésbe venni.

Épülni fog egy vásárcsarnok, amelyben az összes piaci és élelmiszerárusok elhelyezést fognak nyerni, ugyszintén egy gőz-, kádfürdő és uszóda, amely télen, nyáron rendelkezésre áll.

A vízvezeték és csatornázás, valamint az ordítva kínálkozó vizierők felhasználásával egy az egész megyét árammal ellátni tudó villamos-telep építése szintén meg fog történni s így éjjel-nappal lesz áramunk.

Az összes utcákat, a vasúthoz vezető utat is, gránit kockával kikövezik s a hiányos aszfaltozást pótolják.

Épülni fog egy városi magtár, továbbá egy tűzoltó őrtorony s végül nagyszámu egészséges munkás és tisztviselői lakás, mely városunkban a lakásinség mizériáit örökre megszünteti.

Gazdag, nagy vagyonnal bíró városunk nagy erdőségeinek intenzív kihasználása folytán lesz olcsó tüzi és haszonfánk is bőven.

Constantinescu Tankréd, ipar- és kereskedelmi miniszter, egyszersmind a szászvárosi választókerület szenátora, annakidején plakátokon is megjelent programjában sok ígéretet tett városunk fejlődésének előmozdítására. Ezekbe az ígéretekbe vetett hittel kilincselte a városi vezetőség a szenátor-miniszternél s ime nem hiába.

Milyen forgalom, pezsgő üzleti élet, mennyi munkaalkalom, kereseti lehetőség stb. fog előállni a fentiek megvalósításával!

Polgárok, adófizető polgárok, végre abba a kellemes helyzetbe fogtok jutni, hogy egy lüktető élettől bíró virágzó, fejlődő városban fogtok élni s a súlyos adóterhek ellenében egy olyan város polgárai lehettek, amely minden intézkedésével a város fogalmát Szászvárosra nézve is szemléltethetővé, érezhetővé teszi.

* * *

És most, kedves olvasók, szeretett és tisztelt polgártársak, bocsánatért esedezünk, hogy ennyi valótlanúságot, ilyen kövér hírlapi kacsát táltunk fel. Szászváros város minden egyes polgára hön óhajtja a fentiek megvalósulását. — A „Szászváros és Vidéke“ megszületése óta hangoztatta gazdag és nagy vagyonnal bíró városunk megoldható felada-

itait s állandóan felszinen tartotta a városi ügyeket abban a reményben, — amely most is vezérli — hogy célt ér.

A városok autonómiájának visszaállítása nélkül nem sok kilátásunk lehet arra nézve, hogy Szászváros szabad királyi rendezett tanácsu város a fejlődő, virágzó városok sorában az őt megillető helyet foglalja el, de azért mi törhetetlen hittel és buzgalommal forgatjuk tollunkat s hallatjuk szavunkat ennek érdekében.

E város falai között évszázadokon át békeesen együtt élő, egymásra utalt különböző nemzetű és vallású lakosság közös érdeke, hogy városunk a fejlődés, felvirágzás minden eszközét megragadja s a fenti fontos feladatoknak megoldását dülőre vigye. Ezt a közös érdeket véljük szolgálni fenti sorainkkal is.

Az Országos Magyar Párt felhívása véreinkhez!

1924. aug. 21-én Zetelaka községe leégett. Sürgős segítségre van szükség. 160 család hajlék és kenyér nélkül maradt. Nyujtsátok feléjük segítő kezeteiket, adakozzatok, hogy nyomoruságukban érezzék az emberi és faji szeretet melegét.

Cluj—Kolozsvár, Str. Moșilor 18 sz.
Testvéri szeretettel: a Magyar Párt.

Hétről-hétre.

A száguldó autók ellen

is már kellene tenni valamit. Előfordult, hogy a városunkon átmenő némely autó utcáinkat, piacunkat versenypályának tekinti s meg nem engedett sebességgel haladva, nagyban veszélyezteti a járó-kelők testi épségét. Jelzőtáblát kell a város két végére kitenni, amely figyelmezteti az autósokat, hogy a sebes hajtást a városban ellenőrzik s büntetik.

A „Szászváros és Vidéke“ unalmas ujság,

nincs benne semmi érdekes — mondják azok, akik azt várják tőlünk, hogy az aradi „Fáklya“, a „Gyilkos“, a „Tör“ stb. ismert irányu lapokat kövessük s hétről-hétre a pletykázó kávéházak és bácsikák tracscaihoz anyagot szolgáltatassunk. A családi és magánélet pikantériáival s érdekes kirobbanásaival csak anynyiban foglalkoztunk, amennyiben azok közbotrányt okoztak. A múlt héten is tumultus támadt az országúton egy bolthez közel. Neveket ez alkalommal kiméletből nem említünk, bár a szereplők megérdemelnék, hogy nyomdafestéket lásson nevük. Az említett kereskedés tulajdonosa szóváltásba elegyedett házigazdáival. A szóváltás, amely az udvaron történt, az üzletben folytatódott. A legkiméletlenebb szavaknak egymás fejéhez való csapkodása után a kereskedőt házigazdája három gyermekével megtámadta s kölcsönös tettegességek után a kereskedő ar-

cát körmeikkel felszántották. A nagyhangu veszekedés a bolt előtt elhaladókat is megállította s rövid pár perc alatt száz főnyi tömeg kíváncsiskodott a bolt előtt. Az üzletben csak egy vevő volt, akinek sikerült a hasogató rózsás körmöket leválasztani a kereskedő ábrázatáról. Az esetnek a bíróság előtt lesz folytatása, ahol kölcsönös becsület-sértés, rágalmozás és testi sértés vétségei felett fognak ítéletet hozni. A pernyertes mindenesetre kérni fogja az ítéletnek a lapokban való közlését.

Az árdrágítók ügyeljenek,

mert ha bármely kismértékben is áthágják a maximális árak betartását, horribilis összegű pénzbüntetésben részesülnek. Az árakat az üzletekben láthatóan ki kell függeszteni, akik ezt elmulasztják, szintén bünhődnek. Kolozsvárt a rendőrség külön uzsora ügyosztályt szervezett, amely szigorúan ellenőrzi a spekulatív-vény betartását. Nálunk sem ártana jobban figyelni erre!

Szászváros — zeneváros

lett újabban. A „Central“-ban, a „Boulevard“-ban, a „Transsylvania“-ban minden este szól a cigányzene. Három cigányzenekar három helyen szoktatja füleinket a zenéhez s nyujt kellemes szórakozást a közönségnek. Annak megítélését, hogy e zenekarok művészi értéke milyen, a közönségre bizzuk, hiszen mindenkinek más és más a zenei igénye. A fő, hogy mindentitt zene van. Riporter.

Villanyvilágításunk.

Városunkat közletről érdeklő s már valójában égető kérdéssé kezd válni a villanyvilágítás és az ezzel kapcsolatos erőátvitel kérdése. (Ez a cikkünk nem akar még az époly sürgős utcai kövezet-járda, vízvezeték és csatornázás napjainkban felszinen tartott problémájával foglalkozni).

Városunk villamos telepe megalapozásának napjaitól egészen napjainkig örökös bajokkal küzdött. Alapító vállalkozója, hozzá nem értés, előre nemlátás hijján, mindent csak ideiglenes jelleggel rendezett be. Mint kezdeményezőt ma is elismerés illeti meg, mert villanyvilágításunk negyedszázad év után is ugyancsak ott áll, ahol létesülése első perciben.

Később a művet a súlyos terhek alatt roskadozó tulajdonostól maga a város vette át.

Kiszállások, helyszini szemlék mindennaposak voltak, hatalmas villanyteleppel kecsegtető tervek készültek, de sajnos, mindezek hiábavaló, kárbavesztett munkák maradtak. A város szűkmarkuságán mulott, hogy a legjobb szándék is csak szándék maradt.

De hiszen nem is tetemrehívás a szándékunk. Szerényen akarunk hozzászólni e vajdó kérdéshez, hogy mit lehetne a meglevő berendezéssel elérni s minő újabb felszerelés kellene a legstürgősebben.

Van a villanytelepen egy 140 lóerős és egy

200 lóerős gőzüzemi gép. Jelenleg a kisebb gép tüze szolgáltatja az áramot s bizony méreteihez képest nem eleget. A gép tisztán kőszénfűtésre van konstruálva s fával fűtik, még ha jó sebeshelyi fa is az, de caloricus értéke jóval alul marad az átlagos 7000 cal. lupényi és farkasvölgyi szénnek, még a 4000 cal. is nehezen közelítve meg.

De fával való gőzfejlesztés a gép beindításával azonnal csökken ugyannyira, hogy a kezdeti 12 atmoszféras nyomás egyenesen felére, később 4-re száll le, hogy aztán az üzem befejeztéig 4 atm. maradjon.

Oka ennek az, hogy a gép, mint említettük, tisztán jó minőségű szénre van szerkesztve oly kicsiny tüzszekevényre, hogy egy nagyobb restaurant takaréktűzhelyével szemben eltörpül. Most már elsősorban nem lehet annyi fát beletömni, hogy a gőzfejlesztést a szükségelt mennyiségben fenttarthassák, másodsorban pedig üzemből a fa sok időt igénybe vevő, beadagolása alkalmával tetemes hőmennyiség, munka távozik el a sokáig nyitva levő ajtó és kémány közötti erősebb ventiláció folytán. Míg ezzel szemben a kőszénből pár pillanat alatt a szükséges egynehány lapát adagolva s a gőzfejlesztés biztosítva van.

A gép maga még napjaink megterhelését bírná s kiváltkép nyári hónapokban productiuma a fogyasztást felülmulná, de ehez jó tüzelőanyag, szén kell.

Az anyagi rentabilitás kedvéért állítsuk csak szembe a szén és fa viszonyát.

A villamos üzem jelenleg 6 és fél óra tartamu és 5 m³ fát fogyaszt el.

Figyelembe véve a fejlesztett meleg mennyiségét, könnyen kiszámíthatjuk, hogy ugyanannyi hőt 700—800 kg. szén ad.

Egységárnak véve a város által kitermelt, ölenkint 860 leibe kerülő fát, egy 6 és fél órás üzem fával 1100, kőszénnel pedig — legjobb minőségűt számítva — 1200 leibe kerül. A látszólagos árdifferencia elesik már akkor, ha a fűtés körülményeit figyelembe tartjuk, vagyis ha a fa beadagolása folytán elvesző melegmennyiséget, mely igen jelentékeny, a szén használatával megspóroljuk.

Azonkívül busásan megtérül még a nagyobb mennyiségben fogyasztott áram-árakból is, mert nagyobb áramerő mellett nemcsak a világítás jobb, hanem az árammérők is — természetesen az igénybevett áram mennyiségéhez mérten — többet mutatnak. Azt pedig még városunk szerény polgáraitól sem lehet feltételezni, hogy megelégedve lennének a jelen világítás fényével, habár a fényesség csökkenésével arányosan kevesebb a fogyasztási díj is.

Sport.

Vasárnap, folyó hó 14-én d. u. 3 órakor a Kún-kollegium játszótérén a helyi 92. gyezed és a Sportclub csapatai között barátságos mérkőzés fog tartatni. Az ezred csapata complet felállításban fog szerepelni s így tekintettel arra, hogy a játékosok legjobbait az ezredhez bevonult önkéntesek adják, igen erős szép footballjátékra van kilátásunk.

A Sportclub csapata is legerősebb felállításban áll fel, még pedig nagy érdeklődés nyilvánul meg Buttykának a civil csapatban való játszása iránt, mert régi jó formáját felül haladó kondícióban van.

Bejárt a matschre a kis koll. kapuján.

Tennisz. A mult heti esős napok nagyon megzavarták a Sportclub szép tennisz-verseny programját, miért is azt elhalasztva, e héten kezdték meg. Nem mindennapi lát-

ványra van alkalmunk, amikor tanui lehetünk az ifjuság és felnőttek e nemes sportban való vetélkedésének. A verseny rendezősége ez alkalommal teljesen rendbehozta pályáját, felépítette azt a régi magaslatot, honnan évekkel ezelőtt városunk társadalmának színe-java katonazene mellett szórakozva szemlélte a rendes napi játékokat.

A kép most is teljes; ezüstös fejű uraszonyok és urak látogatnak fel a pályára s bár elmerengnek az ott valamikor pezsdülő élet elmúlásán, de a napjainkban feltámadni látják. Csoportokban mindennapi vendégek leányok és fiuk, kik máshol való nyaralás vagy egyéb körülmények miatt ma még mint nézők szerepelnek.

A versenynek még csak előmérkőzései folynak s így helyezésekről nem igen beszélhetünk. Részt vesznek az I. csoportban: dr. Popu Viktorné, Berivoy Lászlóné, Harth Jánosné, dr. Löwenstein Lajosné, Szöllösy Jánosné.

Old Boy.

NAPI HIREK.

— **Dr. Naláczy István.** Az erdélyi magyarságnak újra súlyos vesztesége van: dr. Naláczy István hírlapíró, a Magyar Párt titkára Kőszegen, — ahova rokonai meglátogatására ment — meghalt. Az alig 41 éves férfi, aki egyenes leszármazottja Apaffy Mihály fejedelem „Naláczy uram“-nak nevezett kincstárnokának, tevékeny munkásságot fejtett ki a magyarsság ügyeiben s küzdelmeiben.

— **Kinevezés.** A „Generala“ jóhírnevű biztosító társaság igazgató-tanácsa Beck Alajost, a biztosítási szakma előnyösen ismert vezetőemberét, aki legutóbb a „Steaua Romaniei“ marosvásárhelyi vezérigénységet vezette, egész Románia területére szervező titkárrá nevezte ki Marosvásárhely székhelyel. A kinevezett titkár már 22-ik éve működik a biztosítás téren s a „Phoenix“ szolgálatában is két évtizeden át sikeresen működött. Beck Alajos titkárt vármegyénkben is általános ismerik s Szászvároson is, ahol gyakran üzletileg is megfordult, előnyösen mutatkozott be s számos jó ismerőst és barátot szerzett.

— **Házasság.** Dr. Brück István debreceni ügyvéd és Herczeg Éva Szeréna f. hó 3-án házasságot kötöttek.

C. ZOBEL

Alapítva 1893. **divatkereskedés** Alapítva 1893.

ORÁSTIE—SZÁSZVÁROS.

Az őszi szezonra való
ruha-,
kosztüm-
és kabát-

szövetek

nagyrésze megérkezett és
ajánlom a n. é. vevőközön-
ségnek raktárom megtekintését.

Tisztelettel: **ZOBEL C.**
2 10—13 divatkereskedő.

— **Szeptember 21 — háboru ellenes nap.** A napilapok jelentései szerint az amsterdami és londoni internacionalék utasítására az egész világ szervezett munkássága a világháboru kezdetének 10 esztendő évfordulója alkalmából békegyűléseket rendez. Így az erdélyi munkásság Kolozsvárt székelő országos szaktanácsa is a Szocialista Párttal egyetértve, kiadta felhívását az erdélyi munkásokhoz, munkásnőkhöz, hadirokkantak, özvegyek és árvákhoz, hogy e napon nyilvános népgyűlések keretében hangoztassák az ígét: Soha többé háborut!

— **Értesítés.** A ref. Kún-kollegium elemi iskolájában az 1924—25-ik isk. évre a beírások 1924. szeptember 18—20 napjain, naponként d. e. 9—12 és d. u. 3—5-ig lesznek; a tanítás kezdődik szeptember 22-én reggeli 8 órakor. Fölvételnek fiu és leánytanulók. Beiratkozó kezdő- vagy idegenből jött tanulók születési és ujaoltási bizonyítványt, utóbbiak évvégi bizonyítványt (értesítő) is hozzanak magukkal. Fizetendő díjak: beirási díj 5 leu; nyugdíj-illeték 20 leu; iskolai díj 100 leu. Felvilágosításokkal szívesen szolgál Az igazgatóság.

— **Uj tanárok a dévai állami reáliskolánál.** A közoktatásügyi miniszter a dévai „Decebal“ reáliskolához a következő új tanárokat nevezte ki: Todor Avramot a román nyelv tanárává, Babos Bélát a történelem és latin nyelv, Popescu Ionát pedig a leánytanulók részére a francia és román nyelv tanárnőjévé.

— **A zetelaki tűzkárosultak részére adományokat a „Magyar Párt“ címére (Cluj, Str. Moşilor 18. I. em.) postautalvánnyal is lehet feladni.**

— **Készül a részvénytársaságok ellenőrzéséről szóló törvény.** Constantinescu Tancred kereskedelemügyi miniszter közölte a sajtóval, hogy a minisztériumban most dolgoznak a részvénytársaságok ellenőrzéséről szóló törvényen, amelyet még az őszi ülés szak elé akarnak terjeszteni. Ez a kérdés most különben egész Európában divatos. Ausztria Dánia után, a mult hetekben a svéd kormány terjesztett be hasonló javaslatot, ugyancsak a csehszlovák kormány közölte az ottani gazdasági szövetségekkel egy ily irányu törvény tervezetét. Az erdélyi és bánági gazdasági élet természetesen aggodalommal néz az új törvényjavaslat elé, amely bizonyára hasonlóan a liberális kormány többi gazdasági törvényeihez, a nem liberális törke zaklatását és munkájában való korlátozását fogja célozni.

— **Felvételek a dévai ref. iskolába.** A dévai református egyházközség kormányhatósági engedéllyel felállított elemi iskoláját továbbra is fenntartja. Az iskola nyilvánossági joggal bír. Felvétetnek az I—IV. osztályba protestans (református lutheránus, unitárius) vallású leány és fiunövendékek. Más vallásúak csak akkor vehetők fel, ha arra személyesen nyerne felvételi engedélyt a kormányhatóságtól. Az erre vonatkozó kérések a legközelebbi időn belül küldendők be a minisztériumba. Vidéki tanulókat is felvesz az iskola, kiknek jutányos áron való elszállásolását illetőleg az igazgatóság közbenjár. Beiratások szept. 15—20-ig d. e. 8—11 óráig, a tanév ünnepélyes megnyitása szept. 21-én, a tanítás kezdete szept. 22-én reggel.

— **A dévai állami munkaközvetítő hivatal** Saguna-utca 16 szám, bejelentések útján a következő szakmabeli egyének kaphatnak foglalkozást: 5 szakácsné, 2 asztalossegéd, 1 kávéházi felirónő, 1 pincérleány, 1 pikolófiu, 1 gyermekleány, 11 mindenleány,

4 férfiszbótanonc, 2 asztalostanonc, 2 péktanonc, 80 erdei munkás. Foglalkozást keresnek: 2 házvezető (gazdasszony), 10 kőfaragósegéd, 1 bányász, 1 soffőr, 1 kovácssegéd, 3 géplakatossegéd, 1 könyvelő, 3 fizetőpincér, 2 pincér, 2 szobaasszony, 1 hivataloszolga, 1 kéményseprősegéd, 1 lakatostanonc. A közvetítés teljesen ingyenes. Igénybejelentéseket lehet eszközölni írásban, postán, személyesen vagy telefonon. Hivatalos órák hétköznapokon délelőtt 8—12-ig, d. u. 3—5-ig. A munkaközvetítő hivatal vezetője.

— **Halálozás.** Jüttner Gusztáv, helybeli nyerges és kárpitós mester f. hó 6-án 56 éves korában meghalt. Temetése f. hó 8-án mant végbe az ev. egyház szertartása szerint.

— **Kirabolták a laszói vasuti pénztárt.** Aug. 29-én éjjel a laszói állomás pénzszekrényét feltörték és abból mintegy 15000 leinyi készpénzt vittek el. A betörést reggel vették észre, amikor a forgalmi tiszt kinyitotta az állomás épületét, hogy a Lugos felé haladó vonathoz jegyet adjon. Az állomás épületében három embert talált, akik Valealungára és Tápióra kértek jegyet; és pedig Ursu Juon és Vancsa Josif Tápióra, Magyar József pedig Valealungára. A forgalmi tiszt emlékezett, hogy ez a három ember azelőtt való nap este arra kérte őt, engedje meg, hogy az állomás épületében töltsék az éjszakát, amit ő akkor megtagadott. A három ember tényleg azt vallja, hogy egy fazekasnak a szekere alatt töltötték az éjszakát. A forgalmi tiszt mind a háromnak kiadta a jegyet s csak a csendőrség utólagos intézkedésére tartóztatták le őket Margina állomáson. A három ember a tett elkövetését tagadja, bár az egyiknek zsebkését találták meg a tett színhelyén, a másiknak pedig a kabátjából egy foszlányt, mely a kifeszített szekrény szilánkjá között volt. Beszállították őket a dévai ügyészség fogházába.

— **Mindenki siessen leadni szavazatát** Szászváros 3 legszebb asszonyára és 3 legszebb leányára. Utolsó hét!

— **Be akartak törni a brádi aranyzúzóba.** A „Hunyadvármegye“ írja: A napokban a csendőrség Kristyor közelében letartóztatott egy 5 tagú betörőbandát, akik a kihallgatás során többek között bevallották, hogy a péntekre virradó éjjelen be akartak törni a „12 Apostol bányatársulat“ aranyzúzójába, hogy ellopják az ott található aranyat.

— **Gőz- és kádfürdő.** Szeptember 18-iki kezdettel a kádfürdő minden csütörtök, péntek, szombat egész nap és vasárnap délelőtt, a gőzfürdő uraknak minden szombaton délután lesz nyitva. A kádfürdő ára 25 leu, a gőzfürdő fürdőruhával együtt 30 leu. Prima masseur és tyukszemvágó.

— **Tilos a járdákon kerékpározni,** de ennek dacára akadnak, akik a tilalommal nem törődve száguldoznak a gyalogjárókon s veszélyeztetik mások testiépségét. Megtörténhetik, hogy egy udvarból gyanútlanul kiszaladó kis gyermeket gázolhat el s tehet nyomorékká a biciklista ur, miért is bűnrészessé lesz az is, aki az ilyen meggondolatlan kerékpározót azonnal fel nem jelenti. Pénzbüntetés (200 leutól felfelé) jár az ilyennek, nem kimélet.

— **Értesítés.** Vas Lili növendékeket zongoratanításra elfogad. Bővebbet Szászváros, Kovács-utca 7. sz. alatti lakásán. 26 6—6

— **Éjjeli inspekción e héten** (1924. szeptember 15 reggel 6 órától 1924. szept. 22 reggel 6 óráig) a Vlad-féle gyógyszertár tart. Éjjeli harang működik!

ERZSÉBET MOZI a „TRANSYLVANIA“-ban.

Ma vasárnap, szept. hó 14-én
délután 5 és este 8³⁰ órakor

irodalmi előadások:

ZOLA. EMIL

híres francia író regénye nyomán

MADELAIN FERAT

Egy szerencsétlen leány tragédiája 6 felv.-ban,
Főszereplő Francesca Bertini. Továbbá:

New-yorki éjszakák.

I. Mi történt az éjjel.

II. A halott hölgy.

Főszereplő Estelle Taylor (Szabó Eszter)
az ameríkába kikerült magyar művész

Figyelem! Csütörtökön

P. Menichelli

mindeddig felülmulhatatlan szépségű
filmművész — páratlan alakításával:

Kritikus korban.

Szenzációs dráma 6 felvonásban.

Nyomdász-tanonc

azonnali belépéssel felvétetik
lapunk könyvnyomdájában.

— **Ki a 3 legszebb asszony és ki a 3 legszebb leány Szászvároson?** Sokan kíváncsiak erre s így mi többek felkérésére feltesszük ezt a kérdést azzal, hogy az erre vonatkozó s levelezőlapon, levélben beküldött s aláírással ellátott válaszokat (szavazólapokat) összegyűjtve, az eredményt egy bizottság által megállapítva, 1924. szeptemb. 21-iki számunkban közöljük. Megjegyezzük, hogy csakis a szeptember 16-ig (bezárólag) beérkezett válaszokat vesszük figyelembe. Itt jegyezzük meg, hogy már eddig számos levelező-lap érkezett be.

— **A viperamarás mérgeének ellenszere.** A napilapok jelentései szerint a párisi Pasteur-intézet jelenti, hogy a viperamarás szériumát felfedezték. A szériumot beoltás útján juttatják a szervezetbe, s feltétlenül immunizálja a vipera fogából bejutott s 70—80 százalékban feltétlenül halált okozó mérget. Ha a felfedezés való, akkor üdvös dolog volna, ha Hunyadvármegye főorvosa a szérium beszerzésére lépéseket tenne, mert megyénkben — különösen Déván és környékén — sok halálos végű vipera marás fordult elő. Vármegyénk orvosainak is felhívjuk figyelmét erre. Reméljük, hogy a megyei közegészségügyi bizottság sem tér napirendre e kérdésnél. A dévai vár sétányain is gyakran láthatni viperákat, melyekből Mallász József dévai muzeumi igazgató és természettudós sokat elpusztított. Az oltóanyag beszerzését a dévai megyei közkórház vezetőségének figyelmébe ajánljuk!

— **Hirdetési díjak előre fizetendők.** A vidéki hetilapok legtöbbjénél már évek óta uzus, hogy — a napilapokhoz hasonlóan — a hirdetési díjakat a hirdetés feladásakor előre szedik be. Miután lapunknál is sok a hátralékos hirdetési díj s annak behajtása, beszédese sok utánjárással, kellemetlenséggel, időpazarlással, költséggel jár, — mi is elhatároztuk, hogy a hirdetési díjak előre fizetessenek. Amikor ezt a hirdetőközönséggel tudatjuk, nem mulasztjuk el reámutatni arra, hogy a legolcsóbb hirdetési mód az újságokban való közlés. Plakátok, körlevelek s külön nyomtatványok ma sok pénzbe kerülnek. Vegyünk egy példát: egy kereskedő v. vállalkozó üzletet nyit s ezt publikálni akarja. 300—500 szinlap nagyságu plakát ára circa 400 leu, azt még címezni, bélyeggel ellátni, avagy a falakra felragasztani kell. Az újság azt jóval olcsóbban, több példányban eszközli s széles rétegekhez juttatja el a kívánt közleményt. A „Szászváros és Vidéke“ a megye minden részébe jár s így a megyei üzletemberek — akiknek üzletükre a megye határain túl úgy sem terjed — e lapban való hirdetéssel elérik céljukat. Megjegyezzük, hogy az üzletemberek hirdetéseinek megfogalmazásában kereskedelmi szakképzettséggel segítünk s utmutatással szolgálunk. Tisztelettel: a Szászváros és Vidéke szerkesztősége és kiadóhivatala.

IRODALOM.

Szombati-Szabó István: „Lavinák Éneke.“

Figyelemreméltó könyv hagyta el nemrég a sajtót, mellyel az erdélyi modern magyar irodalomban új hang zendült meg s mely fejlődő litteratúránknak új állomáshelyét jelenti. Szombati-Szabó István lugosi költőpap legújabb verskötete ez, mely mélyen a mi könnyes tragikus valónk egyszerűen szép, harmonikus poézise. Örökifju lelkén keresztül élénk dübörög a mi fájó, jajgó bánatunk, ragyogó költői köntösbe öltöztetve. Egy-egy hangot hallat a mult tiszta szférájából, fülünkbe muzsikálja a jelent s szimfoniákban mond bánatos mesét a jövőről.

A kötet három ciklusból áll, melynek karakterét egy-két uralkodó hangulata adja meg.

Néhol pesszimiztikus hang üti meg a fülünket, a költő sötét képeket tár elénk, eggyé olvadnak a mi tülekedő, rohanó, néha céltalan életszáguldásunkkal. A sivár állapot belemarkol a lelkébe s onnan fájó, zsibbasztó akkordokat csal elő.

„Mert így... de így... magunk fonákja lenni
S ne élet-élést élni: élni cél?”

Mit mondjunk majd, ha kérdést gögicsél,
Kire fonákul adtuk életünket?”

„Jelkő az országuton“, az egyén haladni akarásának, de maradásra kényszerült helyzetének zengzetes allegoriája, mert

„Írányt mutatni — s utat nem találni:
Oh jaj, de szörnyű, birhatatlan átok.“

Az első ciklusban a „Vanitás“ keserű akkordjait tompítja az „Este van“ idillikus hangulata.

A „Lavinák éneke“ című ciklusban, nem a költőnek könnyű, hangulatos benyomásai tükröződnek vissza, hanem valami, a lélek mélyéből felbuzgó s a poétának a pesszimizmusig fokozódó egyszerű, csöndes fájaldalmának poétikus leszűrési.

Kimágaslóbbak: „Portyázó balga lovas“, „Hó-ekék dalolnak“, „Jégzajlás“, „Zátony“ és az egész kötet nevét szolgáltató „Lavinák Éneke“. Az utóbbi költeményben, a mélybe zuhanó, egykor pusztító lavinának, meg nem

rendül, a jövőt hívő, remegő álmadozása, egy sejtelmes valóvá mélyül.

A kötet értékei a „Biblia” ciklusban folytatódnak. Itt ragyognak legtündöklőbb, Szombati magyarul-modern poézisének szépségei. A költő, a pap, a Mának háborgó zajongása elől, a mult-jövendő szférájába menekül.

Visszatekint a multba, szemléli a jelent s elmélkedik a jövő felől. Bepillant a Mába, de nézésében egyesül a Tegnap és a Holnap. Kiválóak: „Hazajáró lélek babonája”, „Fejfa monolog”, „Jerikoi harsonások” és „Tavaszi imádság zsenge rügyekért”. Ez utóbbi egy csöndes fohász az erdélyi magyarság kis holnap-töredékéért, az erdélyi magyar ifjúság rügyfakadásáért.

A kötet végén pedig egy csodásan zengő vers tárul elénk, mely talán tulás nélkül mondható Szombati legkitünőbb alkotásának. Ez az „Isten” című költeménye, melyet elemezni, magyarázni próbálok, de belőle csupán az ember isteni hitvallásának gyönyörű zenéjét halljuk. Ime néhány sor:

„Te azt moridod, hogy esik, zuhog vagy zá-
[porzik az eső...

S én azt mondom, hogy nem az eső az,
[ami esik.

Mert én tudom, hogy egy-egy bubánatos
[mennyei órán,

Maga köré ülteti odafent angyal-unokáit az
[Isten

S minket mutogat nekik, rólunk beszélget
És mond nekik szomorú meséket a mi éle-
[tünkről...

Az angyalok sirnak úgy odafent, mint a
[zápor-eső“.

E versben csupán egy disszonánsnak tűnő kitétel van, midőn Szombati az éltető, ragyogó napot egy nagy könnyecpphez hasonlítja. Lehet, hogy az ultra költői szabadság ezt is megengedi, de szerény felfogásom szerint a nap inkább az életörömet szimbolizálja, mint a bánatos könnyet.

A kötet tartalma, két-három költemény kivételével, értéket jelent az erdélyi új magyar irodalomban. Méltán megérdemli azt a népszerűséget, mely már a második kiadást kíséri.

Hisszük és reméljük, hogy a magyar nyelv e zengő muzsikája, mindenikünk szívéhez eljut.

(Lugos.)

Treuer Márton.

ILIE G. LACKNER

Craiova, Bul. Carol I. 43.

Sec. Biroul de Alimente și cereale.

Ajánl:

tengerit, zabot, babot, korpát stb.
waggontételekben prompt szállít.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Májer Hermann-féle

szállítási és fuvarozási

üzletet átvettem. Elvállalok a vasuti állomáshoz és vidékre fuvarozást, teherárut, butorok szállítását és átköltözködések a legolcsóbb árban. Tisztelettel:

Májer Jenő,

szállító és fuvarozó, Szászváros
46 Ország-ut. 2-4

Hirdetési díjak előre fizetendők!

Eladó ház. Szászváros, Szőcs-
utca 11. szám alatti ház szabad kéz-
ből eladó. Értekezhetni Ujtemplom-
utca 2 szám alatt. 44 2-3

Pályázati hirdetés.

A római katolikus egyháztanács pályázatot hirdet harangozó-sekrényes állásra. Csak katolikus házaspár tarthat számot a felvételre. Az állás azonnal elfoglalandó. Érdeklődni lehet a zárda-főnök-lelkésznél.

Friss töltésű

**Salvator, Matild,
Előpataki, Igmándi
gyógyviz**

állandóan kapható:

Dicu Valér

fűszer, gyarmat- és csemegekereskedésében
Orsátie-Szászváros, Főter. 5-8

Gépirót keresek ügyvédi irodámba. Legyen intelligens és bírja a román nyelvet írásban és szóban. Jelentkezés d. u. 3-5 óra között. Dr. Székely Ferenc. 47 1-

Az összes rendszerű írógépeket szakszerűen, jótállással javítja, tisztítja a cluji (Kolozsvár) Körmeny cég írógépműszerésze. — Használt és a legújabb típusú írógépek eladása, becserélése. Megrendelések Moser Lajos mechanikai műhelyében Szászváros. 40 2-3

Megérkeztek!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy bel- és külföldi legújabb női modellkalapjaim megérkeztek. Alakítások olcsón s pontosan eszközöltetnek.

48 Tisztelettel: 1-3

Török Bálintné.

Dörner és Lewitzky

rőfös és rövidáru kereskedése

volt és marad

3 10-13

a legolcsóbb bevásárlási forrás!

Egy jó házból való fiú tanulónak fölvetetik.

LÖWY SÁNDOR áruháza

a férfi-szabó szakmában Hunyadvármegye
legnagyobb üzeme és legnagyobb szövetraktára
Petrozsényi-ben.

Nagyérdemű vevőimnek van szerencsém a közelgő őszi saisonra elsőrendű uri-szabóságom ajánlani, ugyszintén dusan felszerelt szövetraktárom is.

Készítetek kiváló szakember vezetésével a legkényesebb igényeknek megfelelő mindenféle ruhadarabokat, és pedig:

Iskolai ruhákat, egyenruhákat, raglánokat, vadász-kabátokat, sportruhákat, lovaglónadrágokat stb.

Ugyszintén raktáron tartok mindezekből készen is, melyek a lehető legolcsóbb áron kerülnek eladásra.

Bárki kívánságára szabásom dusan felszerelt kollektívával bárhová leküldöm rendelések felvételére.

Kiváló tisztelettel:

152 34-

Löwy Sándor Versenyáruháza Petrozsény.